Основні результати аналізу ситуації в цільових областях, пов’язаних з питаннями води і здоров’я в рамках перегляду національних цільових показників до Протоколу про воду та здоров’я

Руденко Ірина Сергіївна

Управління громадського здоров`я МОЗ України

Управління питною водою -

Покращення безпечності питної води

Вживання недоброякісної питної води може стати причиною виникнення як інфекційних так і неінфекційних захворювань (отруєнь), серед яких найпоширенішими є кишкові інфекції бактеріальної та вірусної етіології, гельмінтози, ендемічні захворювання, а також специфічні хвороби пов’язані із забрудненням води хімічними речовинами в концентраціях, що перевищують граничнодопустимі.

Кількість спалахів сальмонельозу, вірусного гепатиту А, ротавірусного ентериту, шигельозу зареєстрованих в Україні (2011-2016 роках та за 8 місяців 2017 року)

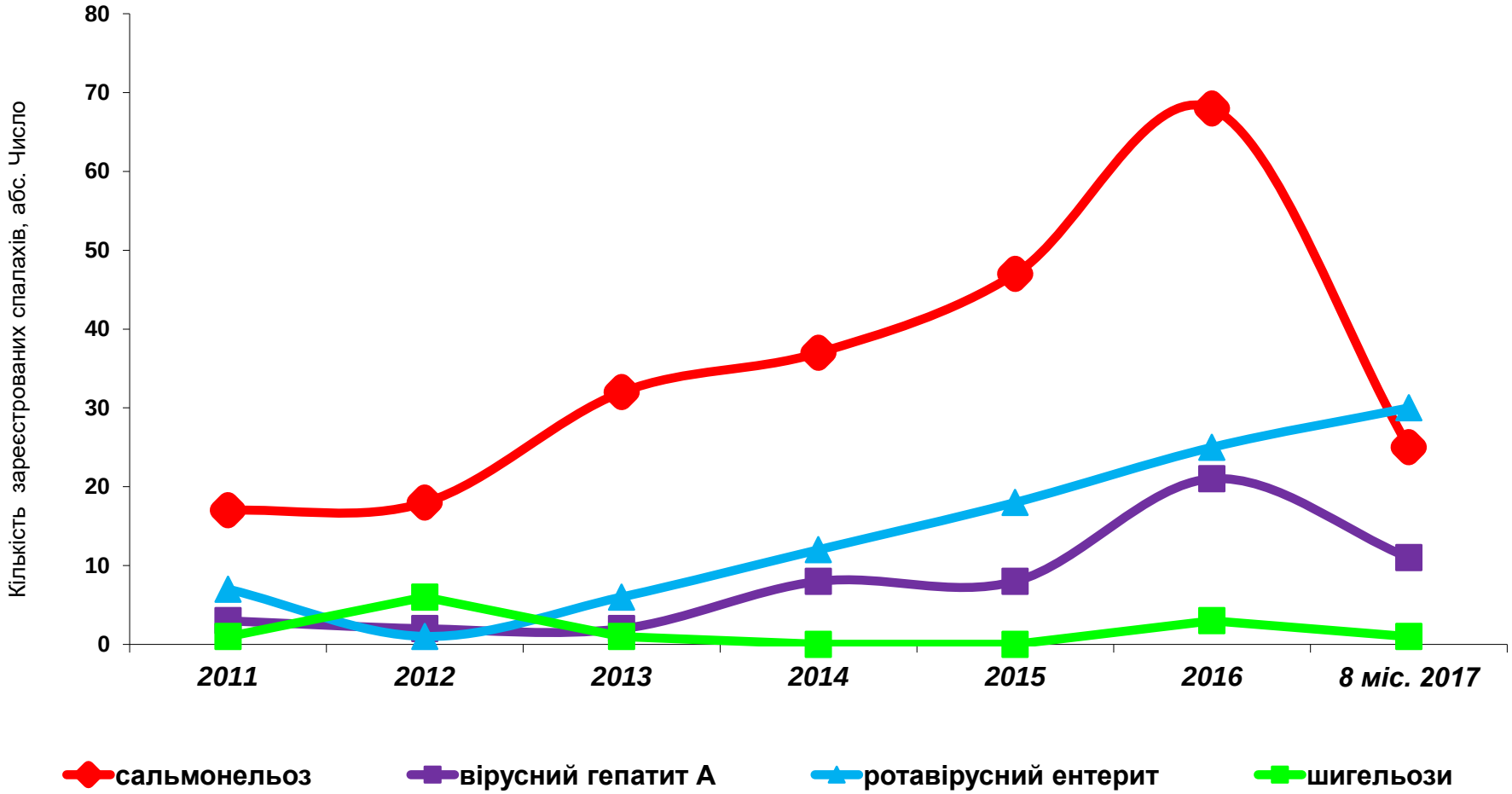

Захворювання , які виникають внаслідок вживання недоброякісної питної води

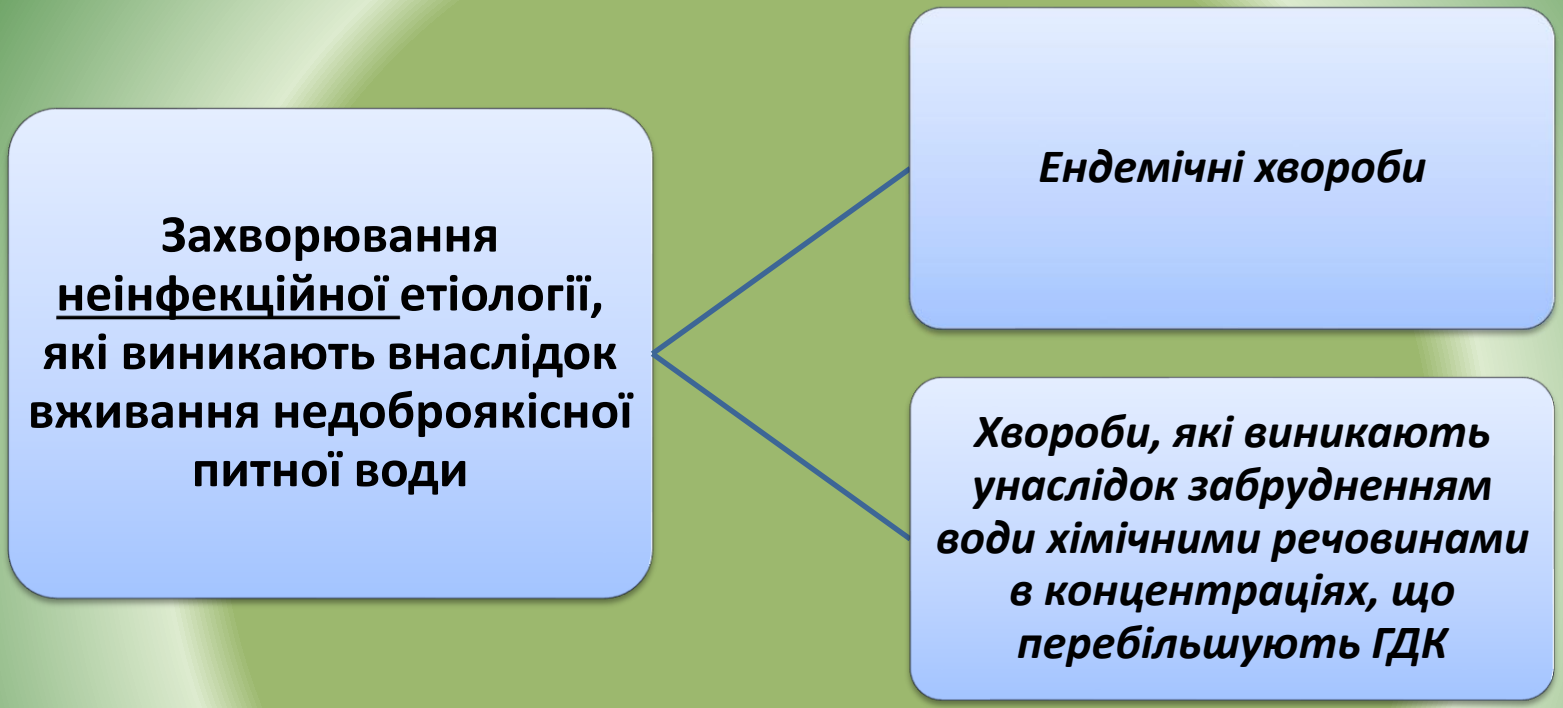

Регіони, де найбільша питома вага досліджених проб питної води з об'єктів децентралізованого водопостачання населення, що не відповідають нормам за бактеріологічними показниками, у 2015 році

Регіони, де найбільша питома вага досліджених проб питної води з джерел **централізованого** водопостачання населення, що не відповідали нормам за **бактеріологічними** показниками, у 2015 році

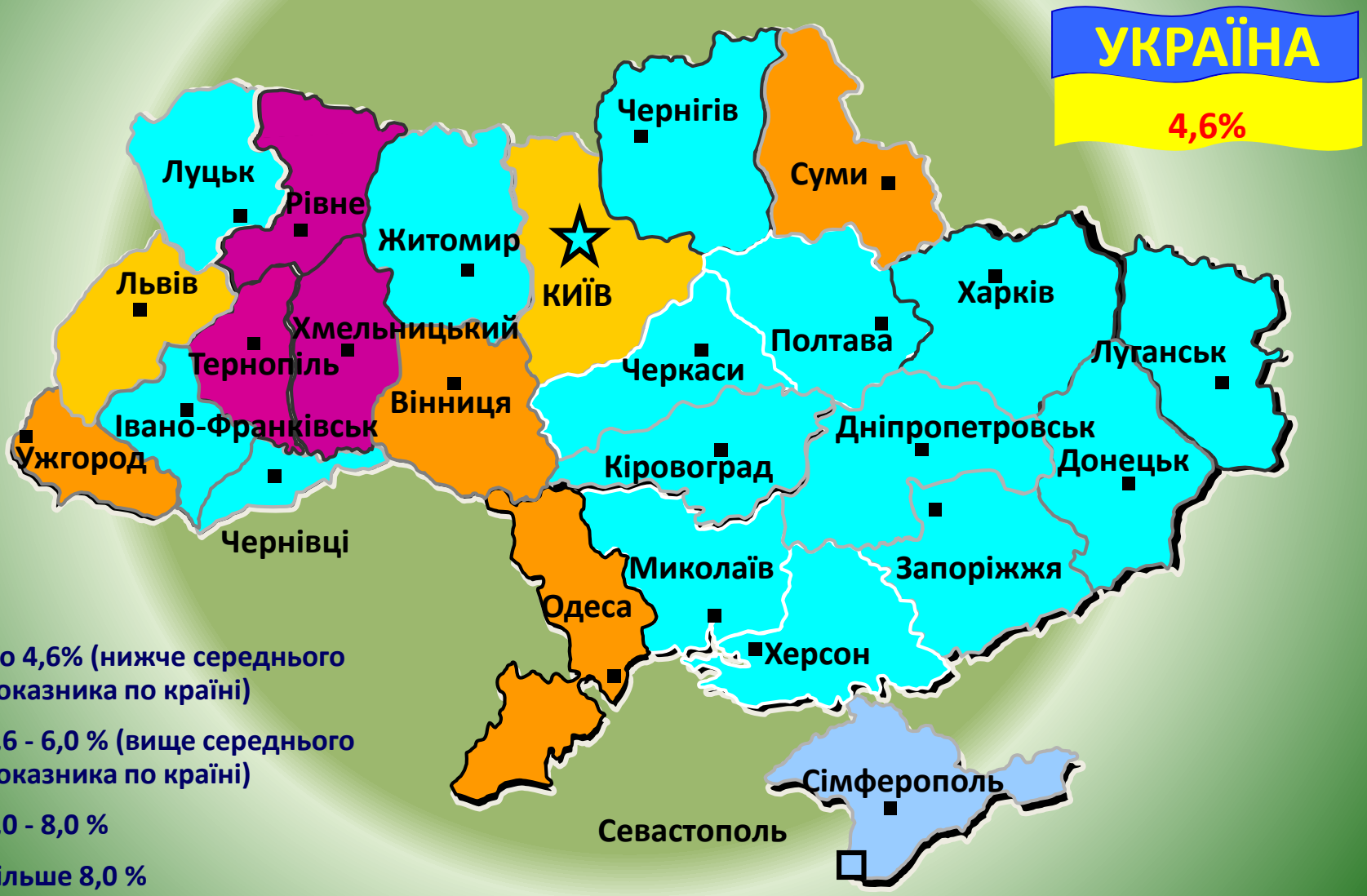

Регіони, де найбільша питома вага досліджених проб питної води з джерел **централізованого** водопостачання населення, що не відповідали нормам за **санітарно-хімічними** показниками, у 2015 році

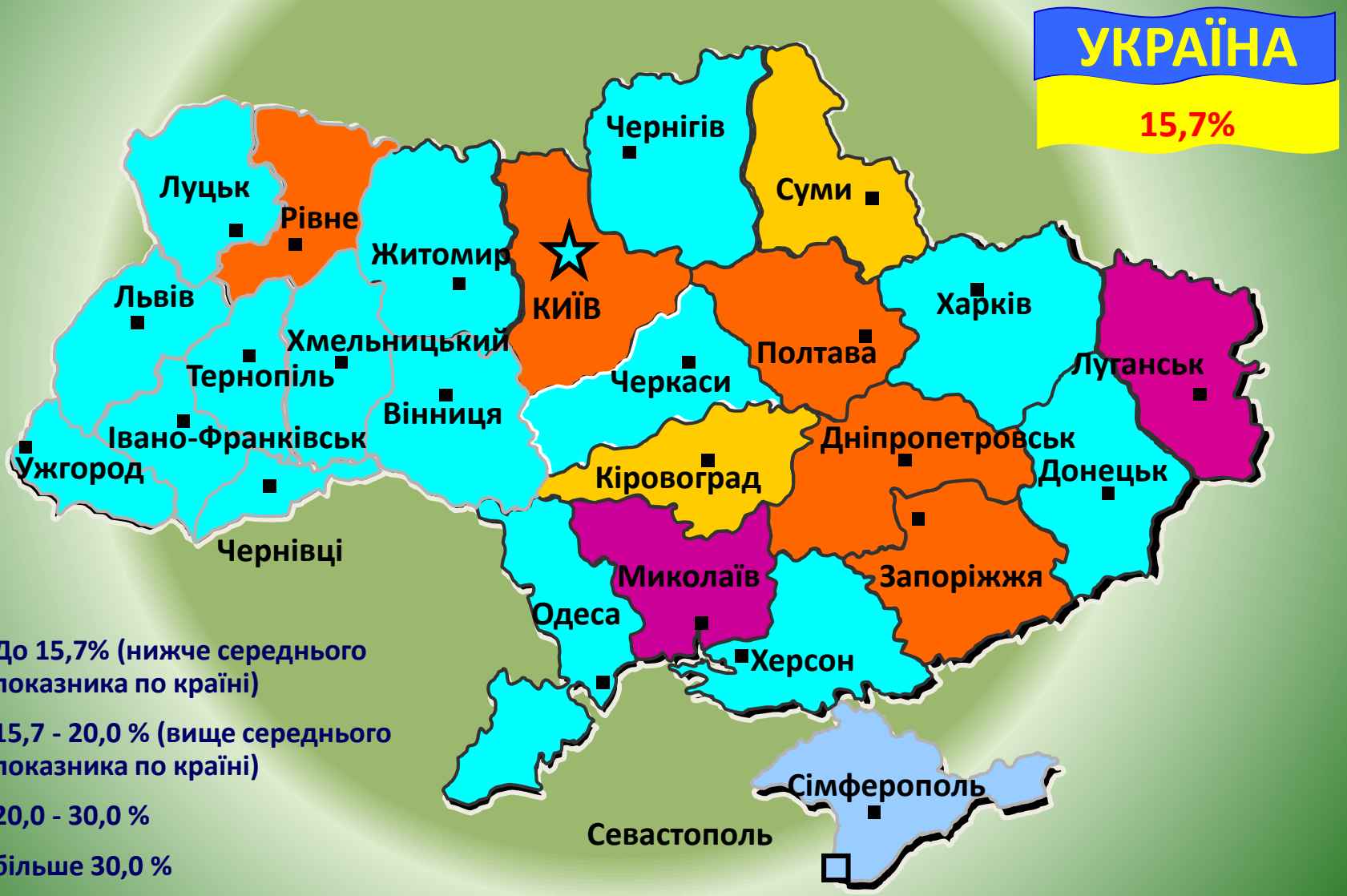

Регіони, де найбільша питома вага досліджених проб води, що не відповідали санітарним нормам за санітарно-хімічними показниками з водойм І-ї категорії, які використовуються в якості джерел централізованого водопостачання населення, у 2015 році

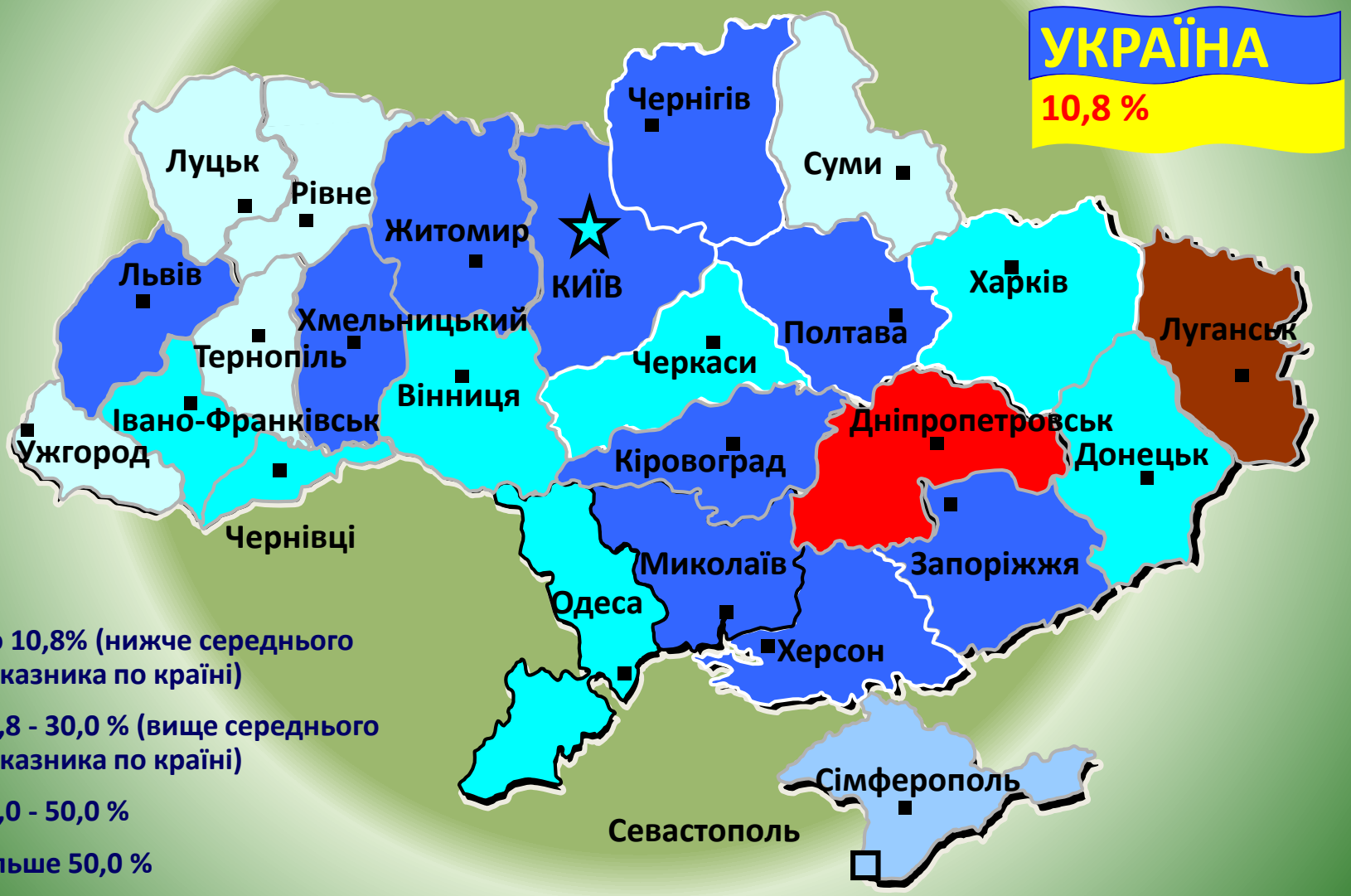

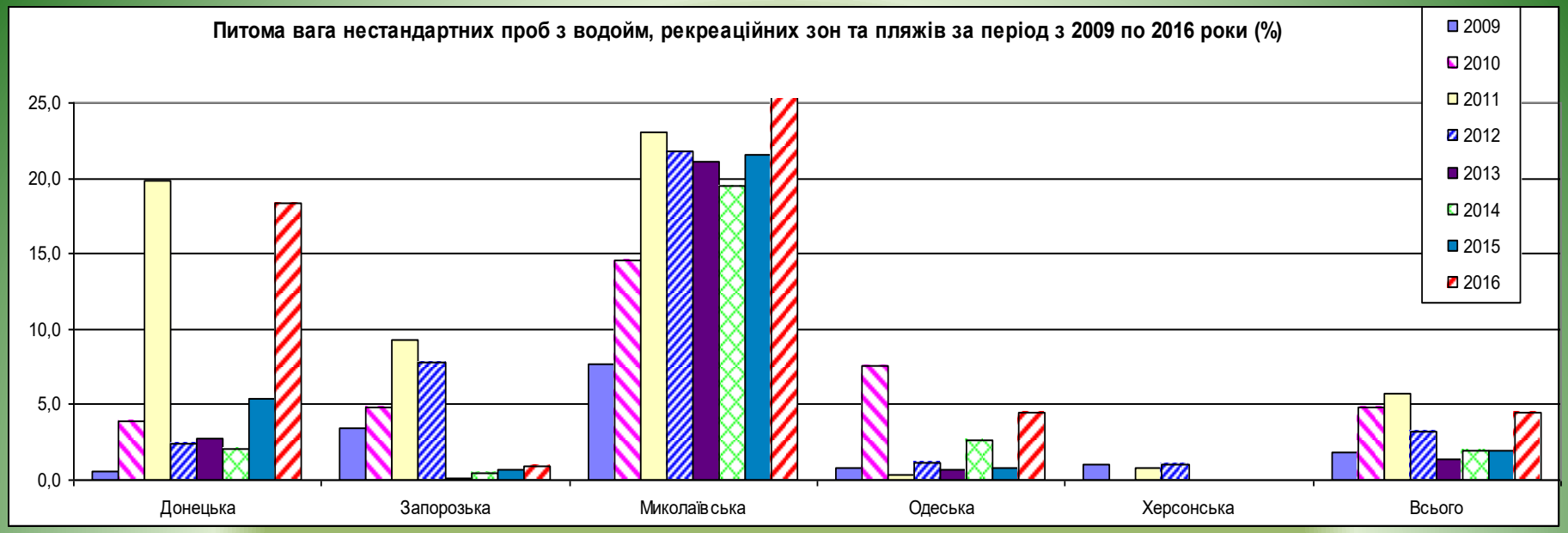

Аналіз стану води з водойм, де разташовані пляжі в 5-ти південних областях України

Назва областей	Кількість досліджених проб води								% нестандартних проб води від загальної кількості досліджених							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Донецька	548	412	570	452	479	347	205	300	0,5	3,9	19,8	2,4	2,7	2,0	5,4	18,3
Запорозька	639	746	685	747	1381	833	806	1692	3,4	4,8	9,3	7,8	0,1	0,5	0,7	0,9
Миколаївська	275	179	204	165	228	200	232	247	7,6	14,5	23,0	21,8	21,1	19,5	21,6	38,1
Одеська	1306	1395	1207	1363	1060	1032	1204	1635	0,8	7,5	0,3	1,2	0,7	2,6	0,7	4,5
Херсонська	713	1110	1492	1672	1745	1503	1554	1433	1,0	0,0	0,8	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Всього	3481	3842	4158	4399	4893	3915	4001	5307	1,8	4,8	5,8	3,2	1,4	2,0	1,9	4,5

Чутливі групи (діти)

- Відсоток дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, що має доступ до якісної питної води – відповідно 93,5% і 84,9.
- Не підключені до централізованих та локальних мереж водопостачання 797 (6,5%) **дошкільних навчальних** закладів.
- Працюють на привозній воді 258 (2,1%) дошкільних навчальних закладів,
- Найбільша кількість таких закладів у Миколаївській області – 81, Одеській - 44 та Дніпропетровській – 43.
- Мають децентралізоване водопостачання (крім приміщень харчоблоків) 2545 (15,1%) **загальноосвітніх навчальних закладів.**
- Найбільше у Вінницькій – 698 та Львівській – 440 областях). Працюють на привізній воді 522 загальноосвітніх навчальних закладів країни (3%)

Чутливі групи (ЛПЗ)

- Централізованим водопостачанням забезпечено лише 77% ЛПЗ Решта - з локальних джерел водопостачання.
- Проблемою залишається забезпечення ЛПЗ сільській місцевості централізованим водопостачанням. Значна частина медичних амбулаторій, фельдшерсько-акушерських пунктів використовують воду з колонок загального користування або користуються привізною водою. Більшість районних лікарень та ФАПів не підключені до централізованих систем каналізації, стічні води скидають в вигреби.

Чутливі групи (ВПО)

- За оперативною інформацією з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції до інших регіонів переселено 1 млн. 26 тис. 174 особи, у тому числі з Донецької, Луганської областей 1 млн. 4 тис. 354 особи та з Автономної Республіки Крим і міста Севастополь 21 тис. 820 осіб.
- 700 000 людей не мають доступу до питної води.

2017 UN-Water GLAAS Report

- Україна в рамках ініціативи ВООЗ «Глобальний аналіз та оцінка стану санітарії та питного водопостачання» (ГЛААС) у 2016/2017 роках брала участь у зборі даних для 4-го циклу звітності ГЛААС.
- Новий підхід у 2016/2017 р .: акцент на питаннях фінансування

II. Monitoring

Joint sector review (JSR)

Year of most recent JSR:	2016	Sanitation	Drinking-water	Hygiene
Sectors covered		✓	✓	✗

✓ Yes. ✗ No.

Data availibility for decision-making	Sanitation	Drinking-water	Health Sector
Policy and strategy	●	●	
National standards	NA	●	
Resource allocation	●	●	
Status and quality of service delivery		●	
Response to WASH-related disease outbreak			●
Identify public health priorities for reducing diseases			✓
Identify priority health care facilities needing improvements			

✓ Data available and used for a majority of decisions. ● Partial data or only used for a minority of decisions. ✗ No data or limited availibility.

	Sanitation		Drinking-water	
Regulation	**Urban**	**Rural**	**Urban**	**Rural**
Regulatory authority responsible for setting tariffs	✓	✗	✓	✗
Legally binding national standards for service quality	✓	✗	✓	✓
Regulatory authority responsible for service quality	✗	✗	✗	✗
Collection of coverage data from service providers	●	●	✓	●
Collection of quality data	✓	●	✓	●
Publish publicly accessible reports[1]	●	✗	✓	●
Publish publicly accessible reports on service quality	✗	✗	✓	
Regulatory authority located in a different institution than service providers	✓	✓	✓	✓
Regulatory authority can report findings without government clearance	✓	✓	✓	✓
Regulatory authority can dismiss employees without government clearance				
Funding independent of government budget	✗	✗	✗	✗
Take punitive action against non-performers	✓	●	●	●

[1] Reports on treated wastewater flows (sanitation). Reports on drinking-water quality (drinking-water).

✓ Yes. ● Partially. ✗ No.

Реформа ЦОВВ

Міністерство охорони здоров’я

- Формування та реалізація державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та питання, що стосуються громадського здоров’я,
- **Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;**
- **Основне завдання Центру громадського здоров’я — розвиток сфери громадського здоров’я та формування стійкої системи епідеміологічного нагляду в Україні.**
- **Обласні Лабораторні центри МОЗ України**

Держпродспоживслужба :

- функції із здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог санітарного законодавства

Пріоритетні напрямки та завдання

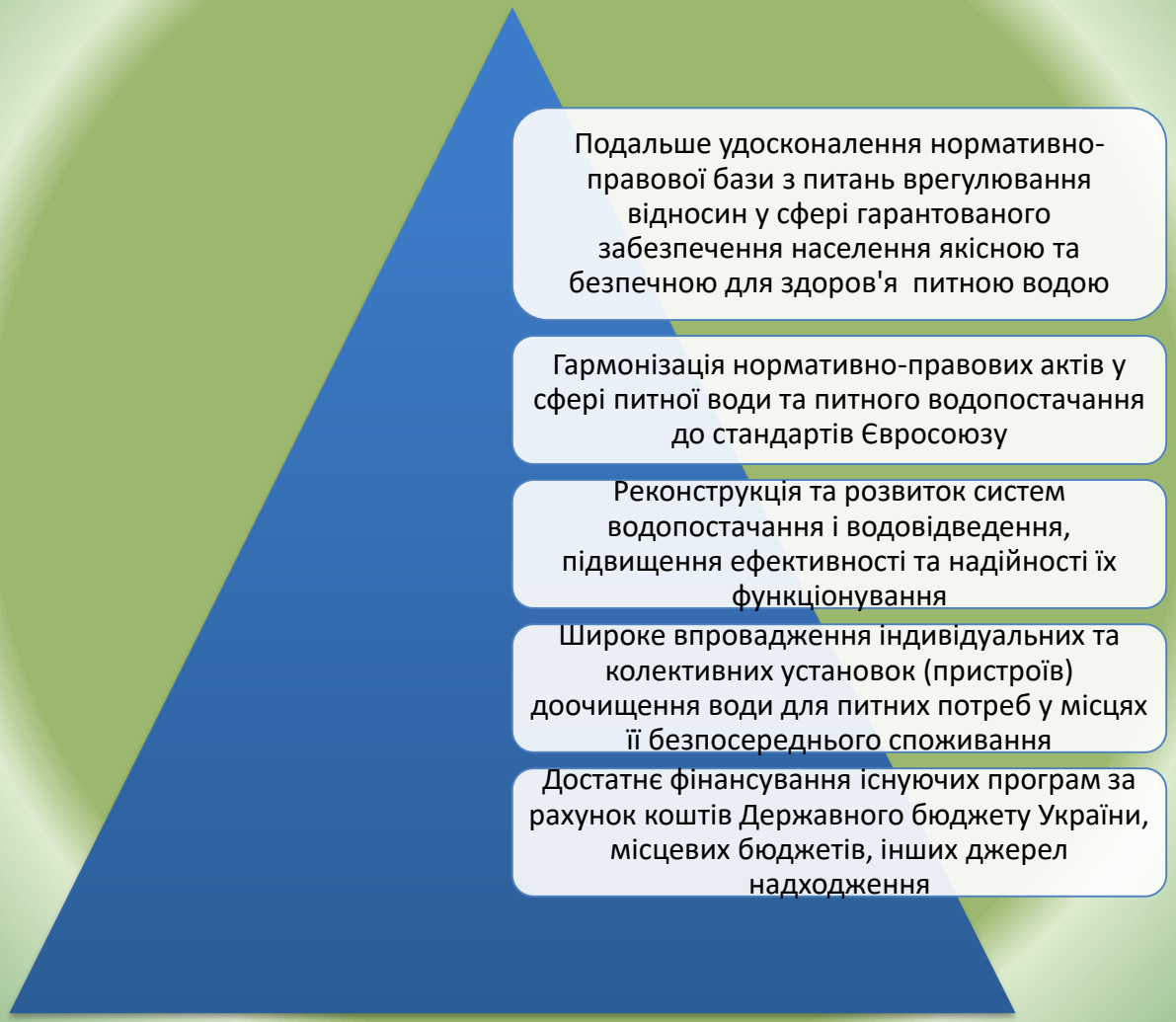

Дякую за увагу !